HIDEGKÚTI POLGÁR

A BUDAI POLGÁR MELLÉKLETE | HIDEGKUTIPOLGAR@MASODIKKERULET.HU | VI. ÉVFOLYAM 7. SZÁM | 2014. NOVEMBER 21.

Főhajtás az államférfi emléke előtt

Láng Zsolt polgármester november 13-án koszorút helyezett el Klebelsberg Kuno szobránál

Klebelsberg Kuno születésének 139. évfordulója alkalmából a Kultúrkúria egész hetes programsorozattal tisztelgett az egykori kultuszminiszter életútja előtt. A Bethlen-kormány tagjaként tevékenykedő politikus 1926-tól 1932-ben bekövetkezett haláláig Pesthidegkúton élt. Egykori – jelenleg felújítás alatt álló – rezidenciája mellett épült fel a városrész róla elnevezett művelődési központja, amely az idei, 15. alkalommal megrendezett Klebelsberg Kuno Hét helyszínéül szolgált.

November 13-án Klebelsberg Kuno születésnapján megkoszorúzták Búza Barna a politikust ábrázoló szobrát, november 14-én pedig átadták az egykori miniszterről elnevezett díjat. A Pesthidegkúti Városrészi Önkormányzat elismerését *Balsai István* alkotmánybíró Hidegkút érdekében végzett közéleti tevékenységéért vehette át.

A többek között kiállítással, könyvbemutatóval, hangversennyel, színházi előadással kísért rendezvénysorozat kiemelkedő eseménye volt *Jókai Anna* író köszöntése, akinek életművét a napokban a Magyar Művészeti Akadémia nemzet művésze címmel ismerte el. *(Folytatás a 3-4. oldalon)*

Adventi gyertyagyújtás Pesthidegkúton

Minden adventi szombat délután négy óra körül kigyúlnak az adventi fények a Bánffy György Emlékparkban és a hűvösvölgyi végállomáson.

A pesthidegkúti plébániák immár hetedik éve Hűvösvölgyben is megünneplik az adventet, és emlékeztetik rá a járókelőket is. A három lila és a rózsaszínű gyertya fellobbanó lángja a szeretet ünnepére, szeretteinkre és embertársainkra, saját közösségünkre irányítja oly sokfelé szétszórt figyelmünket.

A II. Kerületi Önkormányzat és négy hidegkúti plébánia az adventi vasárnapokat megelőző szombat délutánonként Hűvösvölgybe várja az érdeklődőket. **NOVEMBER 29-ÉN** az ófalui plébánia, **DECEMBER 6-ÁN** a Remetei Bazilika, **13-ÁN** a remetekertvárosi templom, **20-ÁN** pedig a széphalmi plébánia közössége adventi dalokkal és otthonról hozott finomságokkal, agapéval készül az eseményre.

Minden szombat délután 15.50-kor a Bánffy György Emlékparkban felállított adventi koszorú gyertyáit gyújtják meg, majd hétről hétre rövid éneklést követően 16 órától a végállomáson folytatódik a karácsonyi dalok éneklése és a járókelők megvendégelése.

KÖZÉRDEKŰ ADATOK

HIDEGKÚTI RENDÉSZETI KÖZPONT		
Városrendészet	1028 Rezeda utca 10. Tel.: 274-6073 (0-24 órás ügyelet) Tel.: 274-7063 E-mail: hrk@masodikkerulet.hu	**Városrendészet:** hétfő: 13.30-18.00 szerda: 8.00-16.30 péntek: 8.00-11.30
Szociális és Gyermekvédelmi Iroda pesthidegkúti ügyelete	1028 Rezeda u. 10.	Minden páros pénteken 8.00–11.30-ig.
HIDEGKÚTI FOGADÓÓRÁK		
Dr. Láng Zsolt polgármester, Fidesz–KDNP	előzetes időpont-egyeztetés: 346-5400	Polgárm. Hivatal 210. szoba Mechwart liget 1.
Dr. Csabai Péter VÖK-elöljáró Fidesz–KDNP, 12. vk.	előzetes időpont-egyeztetés: 06 20 932-2925	Pesthidegkúti Közösségi Ház, Máriaremetei út 37.
Skublicsné Manninger Alexandra VÖK-tag, Fidesz–KDNP, 14. vk.	előzetes időpont-egyeztetés: 06 20 374-2086	Pesthidegkúti Közösségi Ház, Máriaremetei út 37.
Makra Krisztina VÖK-tag, Fidesz–KDNP, 13. vk.	előzetes időpont-egyeztetés: 212-5030	
Majorossy Imréné A VÖK külsős tagja, Fidesz–KDNP	előzetes időpont-egyeztetés: 06 30 346-8045	

BUDAPEST FŐVÁROS KORMÁNYHIVATALA II. KERÜLETI HIVATALA		
Kihelyezett Iroda Pesthidegkút 1028 Máriaremetei út 37. Tel.: 376-5966	**Időpontfoglalás** Tel./fax: 376-8678 Web: www.magyarorszag.hu A helyszínen személyesen	Hétfő: 8.00–18.00* Kedd: 8.00–16.00* Szerda: 8.00–16.30* Csütörtök: 8.00–16.00* *ebédidő: 12.15–13.00 Péntek: 8.00–13.00

EGYÉB FONTOS CÍMEK ÉS TELEFONSZÁMOK		
II. Kerületi Rendőrkapitányság	1024 Római Flóris u. 10.	346-1800, 346-1821, 346-1840
Közép-budai Tűzőrség	1021 Budakeszi út 45.	Tel.: 459-2301
II. Kerületi Egészségügyi Szolgálat	1027 Kapás u. 22.	Tel.: 488-7500
Készenléti Szolgálatok Pesthidegkúti Egyesülete	1029 Dombos utca 22. Ügyelet 0–24 óráig: 06 30 621-0342	kszp2@freemail.hu
ÜGYELETEK		
Gyermekorvosi ügyelet	1125 Diós árok 1–3. Szent János Kórház, 24-es épület Telefon: 212-5979	hétfő–péntek: 20.00–8.00, szombat–vasárnap: 24 órás ügyelet
Felnőttorvosi ügyelet	1022 Rét utca 3. Tel.: 202-1370	mindennap: 24 órás ügyelet
Fogorvosi ügyelet Stomatologiai Intézet	1088 Szentkirályi utca 40. Tel.: 317-6600	8.00–12.00, 14.00–18.00, 20.30–5.00 óra között

Hirdessen a Hidegkúti Polgárban!

A Hidegkúti Polgár a Budai Polgár melléklete, megjelenik 8000 példányban, havonta egyszer. **Új hirdetőink az első hirdetésük árából 15% kedvezményt kapnak.**

Méret	Színes	Fekete-fehér
1/1 (185×261 mm)	85 000 Ft + áfa	70 000 Ft + áfa
1/2 (185×129 mm, 91×261 mm)	45 000 Ft + áfa	40 000 Ft + áfa
1/4 (91×129 mm, 185×63 mm)	30 000 Ft + áfa	25 000 Ft + áfa
1/8 (91×63 mm, 44×129 mm)	20 000 Ft + áfa	15 000 Ft + áfa
1/16 (44×63 mm)	8000 Ft + áfa	7000 Ft + áfa

Hirdetésfelvétel a Hidegkúti Polgárba: a 316-3410-es telefon/faxszámon vagy a ludwig.dora@masodikkerulet.hu e-mail címen.

Helyben hasznosulnak a zöldjavak Pesthidegkúton is

A Komposztáló Kerület Program keretében – a Várhalom téren működő lombkomposztáló mintájára – négy új eszközt állított fel idén ősszel az önkormányzat Pesthidegkút területén.

A nyáron átadott Pokorny József Szabadidő- és Sportközpont területét hatalmas nyárfák veszik körül, amelyekről nem kevés levél hullik le minden ősszel. A műfüves labdarúgó pályák karbantartására nézve nem kívánatos, ám hasznos tápanyagként szolgáló lombhulladékot ezután nem szállítják el, hanem a képen is látható, geotextillel bélelt, tüzihorganyzott komposztálókba kerül.

A sportközpont területén lehullott falevelekből készült lombtrágyát, vagyis a termőföldet a növények tápanyag-utánpótlására fordíthatja az üzemeltető. A komposzt kezeléséhez – beoltásához, forgatásához, rostálásához – szükséges adalékanyagokat és segédeszközöket is a Komposztáló Kerület Program biztosítja.

A műfüves pályák mellett kettő, a közösségi téren egy és a szintén a sportcentrumhoz tartozó Temető utcai halastó mellett is egy ilyen nagyméretű lombkomposztálót állítottak fel novemberben.

Fórum Hidegkút közbiztonságáról

Többéves hagyomány, hogy Pesthidegkút közbiztonságáról kezdeményez beszélgetést a helyi civilek és a II. Kerületi Rendőrkapitányság képviselői között a Budaligeti Polgári Kör. Idén november 11-én tartottak fórumot a máriaremetei Cserkészházban. Az est vendége volt *Seres Ernő* rendőr alezredes, a II. kerület rendőrkapitánya, valamint *Somoskői Erika*, a kapitányság hivatalvezetője. A beszélgetésen részt vett *Makra Krisztina* önkormányzati képviselő.

A fórumon fő hangsúly az idősekkel kapcsolatos bűncselekmények megelőzéséről szóló tájékoztatáson volt. A kapitányság munkatársai azt tervezik, hogy az idősebb lakóknak, a nyugdíjasklubok és a civil szervezetek tagjainak filmvetítéssel egybekötött előadást tartanak Pesthidegkúton, hogy minél kevesebben váljanak csalók és tolvajok áldozatává.

– Ismét nagyon sok kérdés merült fel a találkozón. Somoskői Erika rendőr őrnagy például a tolvajok legismertebb trükkjeiről és az elkerülés módszereiről tartott érdekfeszítő előadást – mondta el lapunknak *Fülöp Tibor*, a szervező polgári kör vezetője. – Seres Ernő beszámolójából azt is megtudtuk, hogy a rendőrség keresi a máriaremetei templomkert zarándokutakat jelző tábláinak megrongálóit. Az éjszakai duhajkodók után – az önkormányzat által felszerelt – térfigyelő kamerák felvételei alapján nyomoznak.

A fórumon több felszólaló is jelezte, hogy az utóbbi időszakban csökkent a lakásbetörések száma, nyugodtabb és biztonságosabb lett Hidegkút, amiért köszönet illeti a II. Kerületi Rendőrkapitányságot. SZG

TERMELŐI PIAC MÁRIAREMETÉN: NOVEMBER 22-ÉT követően **DECEMBER 13-ÁN,** majd **DECEMBER 20-ÁN** 7.30–12 óra között tartanak termelői piacot a Cserkészház kertjében (1029 Hímes u. 3.). A látogatók valódi piaci hangulatban, gazdag áruválasztékból válogathatnak, és a termelők portékáiból összeállított kínálóasztal mellett beszélgetésre is juthat idő. *Szilágyi Zsolt*, a máriaremetei helyi piac üzemeltetője és segítői felhívják a figyelmet: aki hazai termékeket vásárol, az a hazai családokat segíti.

HIDEGKÚTI POLGÁR – A Budai Polgár Adyligeten, Budakeszi-erdőn, Budaligeten, Erzsébetligeten, Erzsébetteleken, Gercsén, Kőváron, Máriaremetén, Pesthidegkút – Ófalun, Petneházy-réten, Remetekertvárosban és Széphalmon terjesztett melléklete. Megjelenik 8000 példányban.
Felelős kiadó: Budai Polgár Nonprofit Kft., Balaton Balázs ügyvezető igazgató (balaton.balazs@masodikkerulet.hu)
Szerkesztőség: 1022 Bimbó út 1–5., (tel./fax: 316-3410, szerkesztoseg@budaipolgar.hu)
Főszerkesztő: Tóth Ildikó (toth.ildiko@budaipolgar.hu),
Szerkesztők: Ludwig Dóra, Péter Zsuzsanna, Szabó Gergely – Munkatárs: Szentirmai-Zöld Máté – Fotó: Eisenmann József

Közéleti tevékenységet jutalmaztak az idei Klebelsberg-díjjal

Huszonkét éve adják át évről évre a Pesthidegkúti Városrészi Önkormányzat (VÖK) által alapított elismerést, a Klebelsberg Kuno-díjat, amelyet a városrészészért sokat dolgozó, Hidegkút nevét itthon és az országhatárokon túl öregbítő polgároknak ítélnek oda. A 2014-es év Klebelsberg-díjasának, Balsai Istvánnak Dankó Virág alpolgármester és Csabai Péter, a VÖK elöljárója adta át az elismerést jelentő plakettet.

– *Balsai István* hat parlamenti ciklusban volt országgyűlési képviselő, négy alkalommal kerületünk, így Pesthidegkút megválasztott képviselője, munkája során mindig rendületlenül szolgálta, támogatta a helyi törekvéseket, sokat tett városrészünk fejlesztéséért és kulturális felemelkedéséért folytatott munkában – fogalmazott laudációjában *Jablonkay Gábor,* a díjazottat jelölő egyik civil szervezet, a Pesthidegkúti Polgári Körök Szövetségének elnöke. – 1990–94 között az Antall-kormány igazságügy-minisztere volt. A rendszerváltoztatás egyik fontos szereplőjeként a Magyar Demokrata Fórum, majd a Fidesz–Magyar Polgári Szövetség színeiben a II. kerület országgyűlési képviselőjeként dolgozott, 2011-től pedig az Alkotmánybíróság tagja lett.

A kitüntetett tevékenységét méltatva Jablonkay Gábor megjegyezte: Balsai István ugyan nem hidegkúti polgár, de II. kerületi lakosként és képviselőként egyaránt fontos ügyekben segítette a városrészt. Alapító tagja volt a Polgárok Pesthidegkútért Egyesületnek, és közreműködött a Pesthidegkúti Nyári Fesztivál elindításában. A jelenleg felújítás alatt álló Klebelsberg-kastély megmentésében is nagy érdemeket szerzett azzal, hogy támogatta az egykori kultuszminiszter rezidenciájának állami tulajdonba vételét, és közbenjárt a 2000-es évek elején, hogy a hidegkúti művelődési központ építése címzett állami támogatásban részesüljön.

– Balsai István már ifjú korában is kerületünk odaadó polgára volt: középiskolai tanulmányait a patinás II. Rákóczi Ferenc Gimnázium diákjaként, hazafias szellemben végezhette, hála az iskola akkori – a kor szellemével bátran dacoló – tanárainak, ami élete későbbi szakaszára is befolyással volt – emelte ki Jablonkay Gábor.

A kitüntetett meghatódottságát nem titkolva fogadta a méltatást és a kitüntetést. – Nagy megtiszteltetés átvennem az elismerést, egyrészt mert még soha nem részesültem semmilyen kitüntetésben, másrészt óriási öröm, hogy szűkebb pátriám díját vehettem át – fogalmazott az alkotmánybíró, aki Klebelsberg politikai pályáját méltatva hangsúlyozta: minden közfeladatot vállaló ember számára példa lehet az egykori államférfi életútja.

Balsai István személyes emlékeket is megosztott a kitüntetés átvételét követően, kedves szavakkal idézte fel egy korábbi Klebelsberg-díjas, Thalwieser Katalin, a hidegkúti népiskola tanítónőjének alakját.

A kitüntetett beszédében köszönetet mondott a felterjesztőknek és a díjat odaítélő önkormányzatnak. Balsai István az elismerés mellé járó pénzdíjat a Máriaremetei Bazilika céljaira ajánlotta fel.

A Klebelsberg-díj átadásán az idei kitüntetett előtt gálaműsorral tisztelgett a házigazda Kultúrkúria. A Hubay Jenő Társaság *Évfordulók nyomában* című hangversenyén a magyar verbunké volt a főszerep. A repertoárban Bihari János, Bihari Zoltán, Csermák Antal, Erkel Ferenc, Hubay Jenő, Káté István, Mosonyi Mihály, valamint Kodály Zoltán és Szigeti József művei szerepeltek. A díszelőadáson a Duna Művészegyüttes szólótáncosai adtak elő verbunkost. Közreműködött *Csévi Flóra, De Pillecyn Sieglinde, De Pillecyn Lydia, Farkas Erzsébet* és *Szecsődi Ferenc* hegedűn, *Csévi Annamária* csellón, valamint *Kassai István* zongorán. Az est műsorvezetője *Lukácsházi Győző,* moderátora pedig *Gombos László* volt.

SZEG

Vendég Klebelsberg szülővárosából

A díjátadó-ünnepségen felszólalt Nagy István, Klebelsberg Kuno szülővárosának, az erdélyi Pécskának korábbi alpolgármestere, aki lapunknak elmondta: ma is őrzik híres szülöttük emlékét. Minden évben november 20. körül Klebelsberg-napot tartanak, ami vagy a kultuszminiszterről szólt, vagy a Pécskán született neves személyiségekről. Idén „25 magyar év Pécskán, Arad-megyében és Erdélyben 1989 decembere után" tematikával a politika kerül reflektorfénybe. Mint azt Nagy István hangsúlyozta: negyed évszázad után lehet és kell mérleget vonni a magyarságpolitikáról.

Nagy István hozzátette: Magyarpécskán született a XIX. század egyik legjelentősebb művészettörténésze, Ormós Zsigmond is, aki közigazgatási szakemberként és politikusként – Temes vármegye főjegyzőjeként és főispánjaként – is sokat tett a magyar kultúráért.

„Oda kell menni, ahol az élet sűrű”

Jókai Anna a Klebelsberg Kuno Emléktársaság tiszteletbeli elnöke, ám ő nemcsak a cím birtokosa, hanem saját írói pályáján a klebelsbergi tanítások művészi kiteljesítője is. A Klebelsberg Kuno Héten a Kossuth-nagydíjas írót, a nemzet művészét ünnepelték a Kultúrkúriában november 12-én. Az írónő A szeretet pedagógiája címmel tartott előadást, majd Láng Zsolt polgármester nevében a Kultúrkúria igazgatója, Dolhai István köszöntötte.

A szeretet pedagógiája című előadásában Jókai Anna felidézte Klebelsberg Kuno vallás- és közoktatásügyi miniszter munkásságát, amelyről úgy gondolja, hogy minden korban mintául szolgálhat. Klebelsberg olyan politikus volt, aki tíz éven át vezette egy elszegényedett és megcsonkított ország kulturális életét. Egyszerre fejlesztette a népfőiskolákat, a legkisebb tanyasi iskolákat és az európai ösztöndíjasképzést.

A miniszter méltatását követően Jókai Anna saját életéről, diákkori élményeiről és a tanári pályájához kötődő tapasztalatairól mesélt őszintén, sok humorral. Mint mondta: 14 éven keresztül tanított két VIII. kerületi iskolában. – Kilátástalan sorsú gyerekek voltak a tanítványaim, de azt gondoltam, gondolom, oda kell menni, ahol az élet sűrű – fogalmazott az írónő, akik már gyerekként megfogadta, soha nem követi el azokat a hibákat, amelyek miatt ma sem emlékszik vissza jó szívvel az őt nevelő pedagógusok némelyikére. – Az első tanítási napon félelmemben a pad alá bújtam. Odalépett a tanítónőm, és a copfomnál fogva rángatott fel. Korábban soha nem bántottak. Attól kezdve mindennap gyomorfájással indultam iskolába. Olvasni már óvodás koromban tudtam, de a tanítónőm a szép olvasásért soha sem dicsért meg, ellenben a csúnya írásom miatt mindig lehordott. Úgy éreztem, soha sem tanulok meg írni. Negyedik osztályban új tanárt kaptunk. Neki köszönhetem, hogy ma már ezeroldalas regényeket írok kézzel – fogalmazott a művésznő, aki szerint Isten áldása egy jó tanár!

Az előadás végén Jókai Anna a nyitottság szó jelentését elemezte. Néhány éve pozitív jelzőként szerepel az emberek szókincsében, pedig nem feltétlenül az. – Az a jó, ha a jóra nyitott vagyok, a rosszra becsukom magam – hangsúlyozta, hozzátéve, hogy számára a krisztusi igazság segít a döntésben. – Ha végképp elfog minket az öregségtől, a csalódástól, a betegségtől vagy a haláltól való félelem, akkor gondoljanak arra a jézusi ígéretre: „Ne féljetek! Veletek vagyok a világ végezetéig.”

Ezt követően a Kultúrkúria színháztermében köszöntötték az írónőt. *Láng Zsolt* polgármester köszöntőjét *Dolhai István,* a Kultúrkúria igazgatója tolmácsolta. Az üzenet felidézte Jókai Anna korábbi nyilatkozatát, amelyben arról beszélt, hogy miért áll közel a szívéhez a második kerület. *„Itt van igény arra, hogy megszólaljak, beszéljek, hívnak és számítanak rám, és én ezt nem is bánom, mert nem feltétlenül aszerint teszünk eleget a felkéréseknek, meghívásoknak, hogy hol lakunk, hanem aszerint, hogy hova húz a szívünk.”*

A köszöntőben elhangzott az is, az írónő munkásságát számos módon ismerték el: 2012. augusztus 20-án a Köztársasági Érdemrend Nagykeresztjével tüntették ki, 2013. március 15-én Kossuth-nagydíjat vehetett át a köztársasági elnöktől. Idén novemberben pedig 11 pályatársával egyetemben irodalmi kategóriában a *nemzet művésze* címmel ismerte el kivételes életművét a Makovecz Imre által alapított Magyar Művészeti Akadémia.

A köszöntés után *Csabai Péter,* a Pesthidegkúti Városrészi Önkormányzat elöljárója virágcsokrot adott át az írónőnek. Majd *Ivancsics Ilona és Színtársai* előadásában Jókai Anna *Fejünk felől a tetőt* című darabját láthatta a közönség.

NZSA

„Mikor találkozunk legközelebb?”

Érzékenyítő nap a Remetében

A Remetekertvárosi Általános Iskolában kiemelt figyelmet fordítanak arra, hogy tanulóik megismerjék az őket körülvevő világot, az embereket foglalkoztató problémákat. A fogyatékkal élők iránti érzékenyítés jegyében szervezték meg az intézményben október 18-án a *Kerekes, gyerekes, zenés-táncos kavalkád* elnevezésű programot. Az iskola közössége ezen a napon a Sarepta Budai Evangélikus Szeretetotthon 13 lakóját, valamint a Roll Dance Keresszékes Kombi Táncegyüttes tagjait látta vendégül. A Támop 3.1.4. B pályázat keretében megvalósult rendezvényre ellátogatott *Hajnissné Anda Éva* II. kerületi tankerületi igazgató is.

A Sarepta otthon lakói egy rövid bemutatkozó filmmel készültek, majd a diákok kérdéseket tehettek fel mindennapjaikra vonatkozóan. A vendégek lelkesen meséltek életük eseményeiről, örömeikről, nehézségeikről. A Roll Dance táncegyüttes tagjai változatos táncaikat hozták el – fellépésüket ovváció és vastaps kísérte. A rendezvény végén táncra perdült minden résztvevő, együtt táncoltak egészségesek, kerekesszékesek, fogyatékkal élők, kicsik és nagyok, fiatalok és idősek.

– Mikor találkozunk legközelebb? – kérdezték egymástól a gyerekek és a vendégek a program végén. Talán nem is olyan sokára, hiszen a tervek szerint hagyomány lesz a különleges találkozóból. LD

A tárogató titkának nyomában

Emlékeim a Lomb utcából címmel a Budai Polgár augusztus 22-i számban osztottam meg az olvasókkal gyerekkori visszaemlékezésemet, felelevenítve benne az 50-es években Pesthidegkúton töltött szép nyarakat. Soraimat akkor úgy zártam, hogy jó lenne megtudni, ki lehetett az az ismeretlen, aki a nyári estéken egy tárogató édes-bús hangjával simogatta meg a lelkeket. Örömömre egy kis idő elteltével a pesthidegkúti illetőségű *Siklósi Lajos* jelentkezett telefonon a Budai Polgár szerkesztőségben, és elmondta, hogy jól ismerte a hangszeren játszó személyt.

A szerző hétéves korában (balra) a húgával 1951 nyarán a mai Járóka utcában

Megkaptam a telefonszámát és találkozót kértem tőle. Szíves szóval hívott meg Kazinczy Ferenc utcai házába, ahol a bemutatkozás után kávét kortyolva hallgattam beszélgetőtársamat. Megtudtam tőle, hogy alapító tagja a helyi polgári körnek és a Húsz Önkéntes Lelkes Polgár csapatának, felesége, Katalin asszony pedig a Polgárok Házának háziasszonyai között dolgozik.

Ki volt a hidegkúti tárogatós?

Ambrózy Iván, aki díszlettervező volt, és akkoriban az Arad utca felső végén lakott. Az ötvenes években kiszorult a művészeti életből. Gyönyörű festményeket láttam nála, a színházi díszleteket is először festményként készítette el. A mellőzöttséget nehezen viselte, sértett és beteg ember lett belőle, aki fájdalmát a tárogatója megszólaltatásával enyhítette.

Hol játszott azokon a nyári estéken?

Mindig a házának kertjéhez közeli Kővár on szólaltatta meg különleges hangszerét.

Érdekes, mi akkoriban úgy hallottuk, sokkal messzebbről jön a hang.

A tárogató különleges hangszer, a hatás a tulajdonságából ered. De a táj akusztikája és a szélirány is belejátszhatott a hangzásába. Ma már azonban be van építve a környék magas házakkal, aligha szólna úgy a hangszer, mint hatvan évvel ezelőtt.

Milyen kapcsolatban állt az Ambrózy családdal?

Többször voltam a házukban, a fiával pedig egy iskolába jártunk. Sajnos, a felesége keresztnevére nem emlékszem. Ambrózyné húga is velük lakott, az ő keresztneve Emma volt, de általában Emmunak becézték, s mi, gyerekek is Emmu néninek szólítottuk. Az Ambrózy család azon családok egyike volt, amelyek tudásukkal, intelligenciájukkal hatással voltak a fiatalokra, így rám is.

Élnek-e még Ambrózy Iván leszármazottai?

Két gyermekük született. A fiút, aki iskolatársam volt, szintén Ivánnak hívták, s született egy lányuk is. 1956-ban a két testvér kiment külföldre, Emmu néni is velük tartott. Az ifjú Ambrózy Iván az 1970-es években hazajött egyszer, de csak látogatóba, akkor beszélgettem vele. Hogy később mi lett a leszármazottakkal, nem tudom. Úgy vélem, a tárogatót megszólaltató Ambrózy Ivánnak idehaza nincs utódja.

TÖRÖK ANDRÁS ISTVÁN

AMBRÓZY IVÁN díszlettervező, belsőépítész. 1923–1926 között az Iparművészeti Főiskolán tanult. Főleg belsőépítészként dolgozott, kiállított és díjakat nyert. 1938–1946-ig az Operaház szcenikusa, 1947–1951 között a Nemzeti Színház díszlettervezője volt. Dolgozott a Szegedi Nemzeti, a debreceni Csokonai, és az egri Gárdonyi Géza Színháznak is. Az 1904-es születésű művész halálának időpontjáról nem őriz pontos dátumot a Színháztörténeti Lexikon adatbázisa.

„Meg kell mutassuk, hogy szükségünk van az égiekre!”

Új életre kelt a Szeleczky-kápolna

A Máriaremetén lévő Szeleczky-kápolna kívül-belül megújult. Szűcs Balázs atya kezdeményezésére, egy nagylelkű adományozónak és önkéntesek munkájának köszönhetően újra miséznek a korábban elhagyott kis templomban.

A Szeleczky-kápolna a Zsíroshegyi út 39. szám alatt található, 1910-ben szentelték fel. Nevét építtetőjéről, Szeleczky Lajosról kapta. A valaha szebb napokat látott épületben régen harang szólt, sok környékbeli hívő és zarándok kereste fel. *Szűcs Balázs* atya, az ófalui és széphalmi templom plébánosa tavaly határozott úgy: utánajár annak, hogyan menthetné meg az elhagyatott parányi épületet. – A düledező kápolna felújítása számunkra nem csak az értékmentés miatt volt fontos. A megszépült felszentelt hely annak is jelképe, hogy szükségünk van az égiekre. Fontos, hogy ne csak a földi adottságokkal foglalkozzunk, fordítsuk felfelé tekintetünket gyakrabban – mondta el lapunknak Szűcs Balázs atya, aki elsőként a Szeleczky családdal egyeztetett a felújítás menetéről.

A munkálatok tavaly októberben kezdődtek, és mostanra szinte teljes egészében eredeti szépségében pompázik a kis épület.

– Kívül-belül vakoltuk és kifestettük a falakat. A kertkapu omladozó téglaoszlopait lebontottuk és újraraktuk. Az épület előterét apró kavicsokkal borítottuk. Felújítottuk a vaskaput, és lecseréltük a zárakat – sorolta Balázs atya az elvégzett munkákat, hozzátéve, hogy a törött márványkeresztet is újrafaragtatták, és visszahelyezték a kápolna tetejére.

A felújítási munkálatok mintegy nyolcszázezer forintba kerültek. A költségek nagy részét egy jótékony hölgy állta, aki hét éve költözött Máriaremetére.

Szűcs Balázs atya azt is elmondta, hogy bár a műemlékvédelem nem tartozik a plébánia elsődleges feladatai közé, a közösségépítő ereje óriási, ezért is vállalta a kápolna felújításának megszervezését. Imatalálkozókat és évente egy-egy misét is tartanak majd itt.

A Szeleczky család időközben összegyűjtötte a kápolnáról fellelhető dokumentumokat, és azokat eljuttatták Szűcs Balázshoz. Az atya elmondta: az iratokat rendszerezik, és a széphalmi plébánián őrzik majd. A kápolnában régen egy Mária-szobor is állt, amelyet a II. világháborús harcok elől mentve a család magához vett, és máig őrzött. A szobrot egy vászonképpel együtt nemrégen szintén a plébániának ajándékozták.

A kápolna felújításának sok környékbeli is örült, többen felajánlották, hogy segédkeznek az őrzésében. Szűcs Balázs atya bízik benne, hogy miután a plébánia megtette az első lépéseket, egyre többen állnak majd a jó ügy mellé. A jövőben szeretnék megcsináltatni a téglaoszlopok tetejét díszítő záróköveket, és terveik közt szerepel a LED-rendszerű világítás kiépítése is.

Mint azt korábban megírtuk, a kápolna több mint száz éve épült Szeleczky Lajos építész nyaralótelkén. A területen már állt egy oszlop, amelyet kőlapra faragott kép díszített. Szeleczky Lajos úgy döntött: kápolnát emeltet a Máriát és kis Jézust ábrázoló domborműnek. A telektulajdonos 1911-ben az épületet, az alatta fekvő földterületet és a parányi előkertet a Pesthidegkúti Római Katolikus (Sarlós Boldogasszony) Plébániának adományozta. A kápolna harangjának kedves hangjára ma már csak az idősebbek emlékezhetnek, – azt később ellopták – az 50-es, 60-as évek fordulóján már alig-alig miséztek az épületben, amely később teljesen elhagyottá vált.

NOVÁK ZSÓFI ALIZ

JÓ ÜGYEKET SZOLGÁLNI

– Azért állok kitartóan az emberi kéz, a jó szándék, a múlt épített remekei mellé, azok pusztulását megakadályozva, hogy a jövő gyermekei, a minket követő nemzedékek is lássák a múlt értékeit, hogy tegyenek hozzá, védjék és ápolják azokat! – mondta lapunknak az adományozó hölgy, aki ragaszkodott a névtelenséghez. Hozzátette, nyugdíjból él, de apró takarékosságok, szerény kiadások mellett kicsiny összegek megtakarításából igyekszik jó ügyeket szolgálni. – Szeretnék mást is erre biztatni, magam mellé állítani, megértetni, hogy a legkisebb felajánlás is közösségünket szolgálja. A hölgy korábban is tanúbizonyságát tette környezete iránti elkötelezettségének: a Csatlós u 16. szám előtti százéves kút felújításában is részt vállalt.

Háborús évek Pesthidegkúton

Az I. világháború négy éve alatt behívott háromszáz pesthidegkúti lakosról ma még nem tudjuk, hol, mely alakulatoknál szolgáltak, s hogy az Osztrák-Magyar Monarchia mely harcterére kerültek. A száz évvel ezelőtt kezdődött és világméretűvé szélesedett háború azonban nem csak úgy szólt bele a község életébe, hogy sorköteles fiai kézhez vették a behívót, s bevonultak katonának vagy népfölkelőnek. Hozadéka volt az is, hogy egyre inkább hiányzott a gyárakból, az üzemekből, a mezőkről, a földekről a munkáskéz. Ezért a fronton harcoló férfiak munkaerejét pótlandó, hadifoglyokat is dolgoztattak a hátországban.

A járványveszély miatt bezárták az óvodákat, iskolákat. Ófaluban a század elején ebben az épületben volt az elemi iskola

Nem volt ez másképpen Pesthidegkúton sem: adataink szerint ide, a településre is került ily módon munkáskéz. 1916-ban bosnyák hadifogoly katonákat szállásoltak el az egyik hidegkúti kőbánya barakkjaiban. Helytörténeti adatok maradtak fenn arról, miszerint ezek a katonák utat építettek, hidat javítottak a községben, de arról is, hogy közülük sokan haltak meg járvány következtében, s hogy itt, a temetőben (a mai Mosbach park) helyezték örök nyugalomra őket.

Ezek a hadifogoly katonák tehát nemcsak munkaerőt jelentettek, hanem komoly veszélyforrást is a civil lakosság számára: a kolerát hurcolták be a faluba. Mivel a budapesti katonai parancsnokság elhelyezési gondokkal küszködött, a község vezetése hiába kérte 1917 nyarán: a járvány miatt ne küldjenek újabb és újabb csoport bosnyák katonát Pesthidegkútra. A megyei hatóság részéről legkézenfekvőbb megoldásnak tűnt – a járvány terjedését megakadályozandó – a falu karantén alá helyezése. Augusztustól tejterméket, gyümölcsöt, októbertől pedig tojást, főzelékfélét és szárnyasokat volt tilos Pest-hidegkútról a főváros piacára bevinni. A háborús nélkülözés sújtotta lakosok tehát még ily módon sem könnyíthettek nehéz sorsukon.

Ám nincs olyan tilalom, amelyet – ha a szükség szorít – ne lehessen kijátszani. A leleményességre kényszerített falubeliek a szomszédos Nagykovácsi községbe vitték át az árut, majd onnan a fővárosba, illetve a Hármashatár-hegyen át (a rómaiak óta!) Óbudára vezető utat gondosan elkerülve, mellékutakon jutottak el az óbudai piacra. Ismerték jól a terepet, hiszen elődeik évtizedeken át ezeken a csempészösvényeken kerülték meg a főváros hűvösvölgyi vámsorompóját.

A megyei hatóság a rendelet kijátszásának megakadályozására, az utak ellenőrzésére csendőrséget rendelt a faluba, és kihelyeztek személyzettel együtt egy gőzfertőtlenítő gépet is. A korabeli viszonyokhoz mérten modern eszköznek még 1918-ban is akadt dolga Pesthidegkúton. Ezen a nyáron azonban már nem hadifoglyokat, hanem beteg honvédeket, a 3. gyalogezred pótzászlóaljának katonáit szállásolták el Pesthidegkút–Máriaremetén, s ők a kolera mellett a kiütéses tífuszt is behurcolták a faluba. A civil lakosságot csöppet sem nyugtatta meg, hogy a megyei és a katonai egészségügyi hatóságok minden egyes megbetegedésről jelentést kértek. Sőt, a járvány miatt, óvintézkedésként, bezárták az óvodát, az iskolát. Fokozódott a nyugtalanság azért is, mert az elöljáróság hiába kérte a katonák elvezénylését. A már ismert válasz: míg a fővárosban hely nem lesz, maradnak.

A civilek és a katonák között egyre feszültebbé váló helyzet 1918 novemberében tettlegességbe torkollott. Az ok: „a magántulajdont képező dolgokat eltulajdonító katonák az őket tettenérő mezőőrt" bántalmazták. A rend helyreállítására kirendelt csendőrség nem tudott megbirkózni a feladattal. Rendteremtés helyett fegyveres összeütközésbe keveredtek a katonákkal. Miután a katonák „rálövöldöztek a súrlódásokat megakadályozni akaró csendőrökre", ráadásul a „községi aljegyző életét csak futással tudta megmenteni", az elöljáróság rögtönítélő bíráskodás alkalmazását kérte a katonák ellen.

Nem tudni, egyelőre, hogyan rendeződött a helyzet, mikor vezényelték el a zászlóaljat a faluból, felelősségre vontak-e bárkit is a rendbontásért. A katonák civilek ellen forduló viselkedésében minden bizonnyal 1918 mozgalmas ősze játszott szerepet: a katasztrofális háborús vereség éppúgy, mint az október 31-én győzött őszirózsás forradalmat követő tömegmozgalmak, s az, hogy a rendet is megteremtő béke még váratott magára.

CZAGA VIKTÓRIA HELYTÖRTÉNÉSZ

Hősök és hősi halottak Pesthidegkúton

Cikkünk szerzője, Czaga Viktória november 13-án a Klebelsberg Kuno Hét keretében Hidegkút 1848-as, I. és II. világháborús, valamint 1956-os hőseiről tartott előadást.
A legújabb kutatások eredményei alapján a helytörténész többek között arra is rámutatott: az ófalui emlékműre vésett névsor nem teljes, jóval több hidegkúti áldozta életét a magyar hazáért.

BEFEJEZŐDTEK A MUNKÁLATOK
A SZENT JÁNOS KÓRHÁZ POZSONYI UTCAI ÉPÜLETÉN

A Szent János Kórház és Észak Budai Egyesített Kórházak 2013. július 22-én pályázatot nyújtott be a Széchenyi 2020 Program „Megújuló energiahordozó-felhasználás növelése” című, KMOP-3.3.3-13 kódszámú pályázati konstrukció keretében a kórház Pozsonyi utcai épületének villamosenergia-igényének megújuló energiaforrással történő kielégítésére. A beküldött pályázat 42,48 millió forint vissza nem térítendő támogatásban részesült.

A beruházás a Szent János Kórház Pozsonyi utcai telephelyén valósult meg, mivel az épület jelentős áramfogyasztásának finanszírozása egyre nagyobb terhet jelentett az üzemeltetőnek.

A projekt közvetlen célja a vételezett villamos-energia nagymértékű kiváltása a háztartási méretű kiserőmű által termelt villamos-energiával. A megújuló energiafelhasználás növelésének eredménye az üvegházhatású gázok kibocsátásnak csökkentése. A projekt keretén belül egy 40 kW összteljesítményű áramtermelő napelem panelt helyeztek el.

A rendszer úgynevezett háztartási méretű kiserőmű, amely a villamos közüzemi hálózatra csatlakozik. Lényege, hogy a Nap sugárzását fényelektromos jelenség segítségével villamos energiává alakítja át, amit saját fogyasztásra termel meg.

Az elnyert európai uniós támogatás nemcsak az épület energiafogyasztásának csökkenését segíti elő, hanem annak környezetbarát működését is. A beruházás ezért környezetvédelmi szempontból is jelentős, mivel az energia megtermelése során a környezetterhelés nagymértékben csökken.

sivananda
jógaközpont

Tradicionális jóga
alapoktól a jógaoktatói szintig.

WWW.SIVANANDA.HU

www.facebook.com/www.sivananda.hu

Telefon: 06 30 689 9284
1028 Budapest, Szegfű utca 2.
joga@sivananda.hu

•LILIPOP•
Caffé
— KÁVÉ- ÉS FAGYLALTBÁR —

100% természetes süteményeink:

Krémes, Eszterházy, Dobos, Rigó Jancsi, Ischler
Angolszász piték, sajttorták
Lilipop beigli: diós, mákos, gesztenyés
Paleo beiglik és torták

Lilipop beigli Karácsonyra előrendelhető!

100% natúr frozen yoghurt - meleg gyümölcsöntetekkel

Lilipop Caffé - Édes élet természetesen!

Nagykovácsi főterén

Nyitva: 7.30-20.00 | Sz-V: 9.00-20.00
+36 26 355 125 | www.lilipop.hu
www.facebook.com/lilipopcaffe